

ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΕΠΙΦΑΝΙΟΣ

Ο Επιφάνιος γεννήθηκε το 1854, στον Άγιο Αμβρόσιο και σε νεαρή ηλικία εισήχθη ως δόκιμος στην Ιερά Μονή Τροοδίτισσης, όπου παρέμεινε μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1870, οπότε ανέλαβε καθήκοντα ιεροδιακόνου στον ναό της Αγίας Νάπας Λεμεσού. Ταυτόχρονα, φοίτησε στην Ελληνική Σχολή της πόλης, κοντά στον φημισμένο δάσκαλο Ανδρέα Θεμιστοκλέους, και συμπλήρωσε τις γραμματικές γνώσεις, που είχε αποκτήσει κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Τροοδίτισσα. Στη συνέχεια δίδαξε στη Σχολή, ως βοηθός του Θεμιστοκλέους, για διάστημα πέντε χρόνων και ακολούθως, στις αρχές της δεκαετίας του 1880, εστάλη από τον Μητροπολίτη Κιτίου Κυπριανό στο χωριό Μονάγρι, όπου υπηρέτησε για τρία χρόνια ως ιερέας και δάσκαλος στη Σχολή, που ίδρυσε εκεί η Κυπριακή Αδελφότητα της Αιγύπτου. Αργότερα, για κάποιο διάστημα διετέλεσε διαχειριστής της ιεράς κτημοσύνης της εγκαταλελειμμένης μονής του Τιμίου Σταυρού Ομόδους.

Τελικά, το 1888, μετά από παράκληση των παλαιών συμμοναστών του επέστρεψε στη μονή της μετανοίας του και ανέλαβε τη διεύθυνση της Ελληνικής Σχολής, που λειτουργούσε στα μοναστηριακά της κτίρια. Το πρακτικό του διορισμού του, ημερομηνίας 28 Ιουλίου 1888, που σώζεται σε Κώδικα της μονής είναι ενδεικτικό της μεγάλης σημασίας που απέδιδαν οι Κύπριοι μοναχοί στη λειτουργία σχολών, τόσο για τη μόρφωση των ιδίων, όσο και των υπολοίπων κατοίκων του νησιού: «Οι υπογεγραμμένοι Μοναχοί Πατέρες της Ιεράς Μονής Τροοδίτισσης, αποτελούντες την σύνοδον αυτής, λαβόντες υπ' όψει ότι πολλοί εξ ημών έχουσιν ανάγκην της σπουδής της γλώσσης, και ότι η σύστασις Σχολής δύναται ν' αποβή χρήσιμος και εις τους πέριξ κατοίκους, εκ συμφώνου πάντες διορίζομεν διδάσκαλον της Μονής τον Πανοσιώτατον Ιερομόναχον Επιφάνιον επί μίαν τριετίαν με ετήσιο μισθόν είκοσι λιρών στερλίνων....Ο διδάσκαλος θ' απολαμβάνει εν τη Μονή και ελευθέρας κατοικίας, τροφοδοσίας, πλύσεως και υπηρεσίας». Το 1892, μετά τον θάνατο του μέχρι τότε ηγουμένου Γερμανού, η αδελφότητα της μονής εξέλεξε τον Επιφάνιο νέο Ηγούμενο, αξίωμα στο οποίο υπηρέτησε μέχρι τον θάνατό του, το 1915.

Κατά τη διάρκεια της ηγουμενίας του, ο Επιφάνιος δεν λησμόνησε τη γενέτειρά του, την οποία ευεργέτησε με την ίδρυση σχολείου, το 1909. Το σχολείο, που αποτελείτο από μία αίθουσα διδασκαλίας, κτίστηκε σε πατρογονική του γη, δίπλα από την εκκλησία του χωριού, και για την ανέγερση του προσέφεραν εθελοντική εργασία σχεδόν όλοι οι κάτοικοι. Τα εγκαίνια έγιναν τον Οκτώβριο του ίδιου έτους από τον Επιφάνιο, ο οποίος ανέλαβε τα έξοδα συντήρησης του και την πληρωμή του μισθού του διδασκάλου. Πρώτη δασκάλα διορίστηκε η απόφοιτος του Παρθεναγωγείου της Λεμεσού Ελένη Μονιάτη, την οποία διαδέχθηκε το 1913 ο Μιχαήλ Φραγκοφίνος. Το σχολείο του Επιφανίου εξακολούθησε να εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές ανάγκες της κοινότητας μέχρι το 1960, οπότε πωλήθηκε και μετατράπηκε σε κατοικία αφού κτίστηκε το σημερινό σχολείο του χωριού.

Πηγή: Πρόεδρος Κοινοτικού Συμβουλίου, Παναγιώτου Βύρωνας
(<http://www.agiosambrosios.org/epifanios.shtm>),